

[Karl M. Andersen.]

men, jeg tror, de ærede forslagsstillere forveksler årsag og virkning i denne sag. Det er ganske rigtigt den utilfredsstillende udbyttedeling i vort erhvervsliv, der er årsag til modsætningerne mellem kapital og arbejde, men årsagerne til den utilfredsstillende udbyttedeling mellem kapital og arbejde er det monopolsystem, vort samfund opretholder. Dette system begunstiger kapitalen og handicapper vor ungdom i adgangen til selvstændigt erhverv.

Man taler så ofte om medhjælperne og løntagerne som de svage, som lovgivningen skal støtte og hjælpe; men hvorfor er vor ungdom og løntagerne den svageste part? Mon det ikke skyldes, at kapitalen har nogle konkurrenceskærmende forrettigheder som told, brancheforeninger og prisaftaler, der opstår i læ af varedirektoratet og jordspekulationen? Man taler om vor ungdom og vore løntagere som den svageste part i erhvervslivet, men når man er enig om dette, hvorfor i alverden opretholder man da dette system, der giver fordele for de stærkeste?

Jeg mener, at dette lovforslag, som den ærede ordfører for forslagsstillerne tillægger så stor betydning, er en reform, der kun lader alt blive, som det er. Der er i denne sag meget papir og lidt udbytte. Dette forslag hedder forslag til lov om fremme af udbyttedeling, men af den forhandling, der er ført i udvalget, forstår jeg, at resultatet vil blive fremme af filantropi, af sociale fonds. Her ender alle forsøg på at skabe en retfærdig udbyttedeling uden at røre ved årsagerne til den uretfærdige økonomiske ulighed. Man foreslår her, at de, der i læ af monopoler tilvender sig en del af andre menneskers arbejdsudbytte, frivilligt skal aflevere en lille del af deres arbejdsfri indtægter til deres arbejdere, skønt disse arbejdsfri indtægter er hentet hos alle samfundets forbrugere.

En generel udbredelse af en sådan udbyttedeling vil stille arbejderne meget forskelligt i erhvervslivet. Nogle vil komme til at arbejde i lukrative virksomheder, medens andre vil komme til at arbejde i mindre

lukrative virksomheder, og sådanne vilkår i erhvervslivet vil føre mange nye vanskeligheder med sig.

Jeg kan tilslutte mig de betragtninger, det ærede medlem hr. Bundvad fremsatte om akkordsystemet. Jeg erkender, at den frivillige udbyttedelingsordning er et udmærket princip, men jeg tror ikke, man kan fremme tanken gennem lovgivning uden at røre ved de årsager, der skaber den uretfærdige økonomiske ulighed.

Dersom man kan fremskaffe oplysninger om, at udbyttedelingsprincippet er mere udbredt i lande, hvor der er lovgivning herom, end i lande, der ingen lovgivning har herom, vil jeg være velvilligt indstillet overfor lovforslaget.

Alfred Jensen: Den kommunistiske gruppe kan lige så lidt i år som i forrige rigsdagssamling gå ind for lovforslaget om fremme af udbyttedeling. Vi går imod lovforslaget, ikke fordi vi ikke nærer ønske om øget velstand i de brede befolkningslag og om produktionsforøgelse. Vi går tværtimod imod det, fordi vi mener, at det ikke er egnet til at fremme disse to formål.

Vi tror ikke, at udbyttedeling er det afgørende. Det, der er afgørende her, er, at der i vort samfund findes en lille del mennesker, som udbytter det store flertal. Det er de modsætningsforhold, der er indenfor industri og erhvervsliv, som er skyld i, at produktivkræfterne ikke udvikles, og skyld i, at velstanden i de brede befolkningslag ikke forøges.

Det viser sig da også, at hvor man har forsøgt at praktisere tanken om udbyttedeling, er man ikke kommet et skridt videre med løsningen af de problemer, der findes, med opnåelse af de formål, der er stillet op af forslagsstillerne. Hvis jeg ikke husker fejl, forelå der i fjor oplysninger om, at man visse steder, hvor man havde anvendt udbyttedelingsprincippet, var gået bort fra det, fordi det ikke gav de forventede fordele. Jeg har den opfattelse, at det er gået med udbyttedelingstanken, som det er gået med akkordsystemet: den har virket tillokkende, fordi man har regnet med,